

**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ХӨХИҮЛЭН ДЭМЖИХ, ХАМГААЛАХ
ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР, БҮГД
НАЙРАМДАХ ИНДОНЕЗ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН
ХЭЛЭЛЦЭЭР**

Оршил

Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Индонез Улсын Засгийн газар (цаашид “Хэлэлцэн тохирогч Талууд” гэх),

хоёр улс, тэдгээрийн ард түмний хооронд тогтсон найрсаг, хамтын ажиллагааны харилцааг үндэслэн,

эрх тэгш, харилцан ашигтай байх үндсэн дээр Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулах таатай нөхцөл бий болгохыг хүсч,

Хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, хамгаалах тухай Хэлэлцээр нь хоёр оронд хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх ач холбогдолтойг хүлээн зөвшөөрч,

дараах зүйлийг хэлэлцэн тохиров. Үүнд:

Нэгдүгээр зүйл

Тодорхойлолт

Энэхүү Хэлэлцээрийн зорилгод:

1. “Хөрөнгө оруулалт” гэдэгт Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хууль тогтоомжийн нь дагуу оруулсан эд хөрөнгийн дараах төрөл багтах бөгөөд тэдгээ эдгээрээр хязгаарлагдахгүй. Үүнд:

а/ хөдлөх ба үл хөдлөх эд хөрөнгө болон үл хөдлөх эд хөрөнгийн барьцаа, тэдгээртэй адилтгах бусад эрх,

б/ компанийн хувьцаа, бонд болон компанид оролцох аливаа бусад хэлбэр эсхүл Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт байгаа хамтарсан үйлдвэр,

в/ мөнгөн төлбөрийн нэхэмжлэл эсхүл эдийн засгийн үнэлгээ бүхий үйл ажиллагаанаас үүсэх аливаа эрх,

г/ оюуны өмчийн эрх, техникийн ажилбар, ноу-хау, бизнесийн нэр хүнд,

д/ хөрөнгө оруулалттай холбогдуулан хууль болон гэрээний дагуу хүлээсэн аливаа эрх, зөвшөөрөл түүний дотор байгалийн баялгийг эрж хайх, олборлох, ашиглах бизнесийн концесс.

2. “Хөрөнгө оруулагч” гэж Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулж буй этгээдийг хэлнэ. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүрийн хувьд “этгээд” гэдэгт:

I/ Хэлэлцэн тохирогч тухайн Талын иргэн нь болох хувь хүн,

II/ Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүрийн хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдсан хуулийн этгээд тус тус багтана.

3. “Шилжүүлгийг сааталгүй гүйцэтгэх” гэж шилжүүлгийг олон улсын санхүүгийн практикт мөрддөг тодорхой хугацааны дотор хийж гүйцэтгэхийг хэлнэ.

4. “Нутаг дэвсгэр” гэж:

а) Монгол Улсын хувьд түүний хууль тогтоомжоор тодорхойлогдсон нутаг дэвсгэр,

б) Бүгд Найрамдах Индонез Улсын хувьд түүний хууль тогтоомжоор тодорхойлогдсон нутаг дэвсгэрийг тус тус хэлнэ.

Хоёрдугаар зүйл

Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, хамгаалах

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас өөрийн нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулалт хийхийг хөхиүлэн дэмжиж, таатай нөхцөл бүрдүүлэх бөгөөд ийнхүү хөрөнгө оруулахыг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу зөвшөөрнө.

2. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулалтад ямагт эрх тэгш, шударгаар хандах бөгөөд өөрийн нутаг дэвсгэр дэх хөрөнгө оруулалтыг хамгаалж, аюулгүй байдлыг нь хангана.

Гуравдугаар зүйл

Үндэстний нэн таатай нөхцөл олгох

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас хууль тогтоомжийн дагуу өөрийн нутаг дэвсгэрт оруулсан хөрөнгө оруулалтад эрх тэгш, шударгаар хандах бөгөөд ийм хөрөнгө оруулалтаа удирдах, хадгалан хамгаалах, ашиглах, захиран зарцуулах, өргөтгөх буюу татан буулгахад нь учир шалтгаангүй, ялгаварласан арга хэмжээ авч болохгүй. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр ийнхүү оруулсан хөрөнгө оруулалтыг хамгаалж, аюулгүй байдлыг нь хангана.

2. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулалтын хувьд гуравдагч улсын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтад олгодгоос дутуугүй таатай нөхцлийг олгоно.

3. Хэрэв Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал гааль, эдийн засаг, санхүүгийн холбоо байгуулах эсхүл тэдгээртэй адилтгах байгууллага байгуулсан гэрээ хэлэлцээртэй буюу байгуулахаар тохиролцож байгаа бол тийм гэрээ хэлэлцээрийн дагуу аль нэг гуравдагч улсын хөрөнгө оруулагчид тусгай хөнгөлөлт, давуу эрх эдлүүлдэг бол ийм хөнгөлөлт, давуу эрхийг Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчид олгох үүрэг хүлээхгүй.

Дөрөвдүгээр зүйл

Хураан авах

Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтыг дор дурдсанаас бусад тохиолдолд хураан авах, улсын болгох буюу тэдгээртэй адил үр дагавар, шинж чанартай аливаа арга хэмжээ авч болохгүй.

а) хууль хэрэгжүүлэх эсхүл нийтийн эрх ашгийг хамгаалах зорилгоор хуулийн авч буй арга хэмжээ,

б) ялгаварлахгүй байх үндсэн дээр авсан арга хэмжээ,

в) хохирлыг бүрэн, үр дүнтэй, хугацаанд нь нөхөн төлөх үндсэн дээр авсан арга хэмжээ. Нөхөн төлбөрийн хэмжээ нь ийм арга хэмжээ авах болсон тухай нийгэд тодорхой болох үеийн өмнөх зах зээлийн үнэлгээтэй дүйцэж байх бөгөөд сааталгүйгээр төлнө. Зах зээлийн ийм үнэлгээг гаргаж чадахгүйд хүрвэл олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрсөн практик, арга замаар тодорхойлно. Нөхөн төлбөрийн хэмжээг Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хооронд тохиролцож, түүнийг Хэлэлцэн тохирогч Талаас чөлөөтэй хөрвөх валютаар гүйцэтгэнэ.

Тавдугаар зүйл

Хохирлыг нөхөн төлөх

1. Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын нутаг дэвсгэрт гарсан дайн эсхүл аливаа зэвсэгт мөргөлдөөн, хувьсгал, үймээн самуун эсхүл үндэсний онц байдал тогтоосны улмаас Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтад хохирол учирвал, хөрөнгийг буцаан олгох, хохирлыг өөр арга хэлбэрээр барагдуулах, хохирлыг нөхөн төлөх асуудлын хувьд Хэлэлцэн тохирогч эхний Тал нэн таатай нөхцөл үзүүлнэ.

2. Хэлэлцэн тохирогч тухайн Талаас олгох дээрх нэн таатай нөхцөл нь өөрийн болон аливаа гуравдагч улсын хөрөнгө оруулагчид олгодгоос дутуугүй таатай байхаас гадна аль илүү таатайг нь олгоно.

Зургадугаар зүйл

Шилжүүлэг хийх

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр өөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалттай холбогдсон дараах шилжүүлгийг саадгүй гүйцэтгэх баталгаа гаргана. Үүнд:

- а/ орлого, хүү, ногдол ашиг болон гүйлгээний бусад орлого,
- б/ дараах зориулалтын хөрөнгө:

1. түүхий эд эсхүл туслах чанарын материал, хагас болон бүрэн боловсруулсан бүтээгдэхүүн худалдан авах,

II. хөрөнгө оруулалтыг өргөтгөх үүднээс үндсэн хөрөнгө солих.

в/ хөрөнгө оруулалтыг өргөтгөн хөгжүүлэхэд шаардлагатай нэмэлт хөрөнгө,

г) зээлийн нөхөн төлбөр,

д/ роялти эсхүл хураамж,

е) хувь хүний хөдөлмөрийн хөлс,

ё) хөрөнгө оруулалтыг борлуулах эсхүл татан буулгаснаас олсон орлого,

ж/ хохирлыг нөхөн төлөх хөрөнгө,

з) хөрөнгийг хуураан авсаны нөхөн төлбөр.

2. Ийм шилжүүлгийг шилжүүлэг хийх тухайн өдрийн ханшаар, хүчин төгөлдөр мөрдөж буй ханш тогтоох журмын дагуу гүйцэтгэнэ.

Долдугаар зүйл

Эрх, үүрэг шилжүүлэх зарчим

Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал хөрөнгө оруулагч хөрөнгө оруулалтаа худалдааны бус эрсдлийн эсрэг хуулийн дагуу даатгуулсан бол, даатгалын нөхцлийн дагуу даатгагч, давхар даатгагчийн эрх, үүрэг хөрөнгө оруулагчид шилжсэнийг Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Тал хүлээн зөвшөөрнө. Гэхдээ даатгагч, давхар даатгагч нь хөрөнгө оруулагчийн эрх, үүргээс давуу эрх эдэлж, үүрэг гүйцэтгэх ёсгүй.

Наймдугаар зүйл

Хэлэлцэн тохирогч нэг Тал болон Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хооронд үүссэн маргаан

1. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал болон Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хооронд хөрөнгө оруулалттай холбогдон үүссэн маргааныг зөвлөлдөөн, хэлэлцээний замаар найрсагаар шийдвэрлэнэ.

2. Хэрэв аль нэг Тал найрсагаар шийдвэрлэх хүсэлт бичгээр гаргасан өдрөөс хойш 6 сарын дотор маргааныг зөвлөлдөх замаар шийдвэрлэж чадахгүй бол холбогдох хөрөнгө оруулагчийн хүсэлтийн дагуу маргааныг шийдвэрлүүлэхээр Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын шүүх эсхүл олон улсын арбитрын эсхүл эвлэрүүлэх шүүхэд шилжүүлж болно.

3. Хэлэлцэн тохирогч Талууд Хэлэлцэн тохирогч нэг Тал, Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хооронд тухайн талын нутаг дэвсгэр дэх хөрөнгө оруулалттай холбогдон үүссэн аливаа маргааныг Улс болон бусад улсын иргэдийн хооронд хөрөнгө оруулалтын талаар үүссэн маргааныг шийдвэрлэх тухай 1965 оны 3 дугаар сарын 18 - ны өдөр

Вашингтон хотноо гарын үсэг зурахад нээлттэй болсон Конвенцийн дагуу байгуулагдсан Хөрөнгө оруулалтын талаарх маргааныг шийдвэрлэх олон улсын Төвд шилжүүлж байхаар үүгээр тохиролцов.

Есдүгээр зүйл

Хэлэлцээрийг тайлбарлах, хэрэглэхтэй холбогдон Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хоорондын маргааныг шийдвэрлэх

1. Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах, хэрэглэхтэй холбогдон Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хооронд гарсан маргааныг аль болох дипломат пугамаар шийдвэрлэж байна.

2. Хэрэв Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хоорондын маргааныг шийдвэрлэж чадахгүй бол Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хүсэлтээр маргааныг шийдвэрлүүлэхээр арбитрын шүүхэд шилжүүлнэ.

3. Арбитрын шүүхийг хэрэг тэс бүрийн хувьд дараах журмаар байгуулна. Үүнд:

Арбитрын шүүхэд шилжүүлэх тухай хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш хоёр (2) сарын дотор Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр нэг нэг шүүгчийг томилно. Томилогдсон хоёр шүүгч Хэлэлцэн тохирогч хоёр Талын зөвшөөрсөнөөр, гуравдагч аль нэг улсын иргэнийг Арбитрын шүүхийн даргаар томилно. Даргыг шүүхийн бусад гишүүнийг томилсоноос хойш хоёр (2) сарын дотор томилно.

4. Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан хугацааны дотор шаардлагатай томилолтуудыг хийгээгүй болон хэрэв өөрөөр тохиролцоогүй бол нийм томилолтуудыг хийлгэхээр Олон улсын шүүхийн ерөнхийлөгчийг урина. Хэрэв ерөнхийлөгч нь Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын иргэн эсхүл дээрх үүргийг гүйцэтгэх боломжгүй бол Олон улсын шүүхийн дэд ерөнхийлөгчийг шаардлагатай томилолтуудыг хийлгэхээр урина. Хэрэв дэд ерөнхийлөгч нь Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын иргэн эсхүл дээрх үүргийг мөн гүйцэтгэх боломжгүй бол Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын иргэн бус, Олон улсын шүүхийн удаах албан тушаалын гишүүнийг шаардлагатай томилолтуудыг хийлгэхээр урина.

5. Арбитрын шүүх асуудлыг олонхийн саналаар шийдвэрлэнэ. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр шүүх ажиллагаанд төлөөлж буй өөр өөрийн шүүгчийн зардлыг хариуцах бөгөөд шүүхийн даргын болон бусад зардлыг Хэлэлцэн тохирогч Талууд тэнцүү хэмжээгээр гаргана. Гэхдээ арбитрын шүүх Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талд нь илүү зардал ногдуулахаар шийдвэрлэж болох бөгөөд энэ шийдвэрийг Хэлэлцэн тохирогч Талууд заавал биелүүлэх ёстой. Арбитрын шүүх үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө тодорхойлно.

Аравдугаар зүйл

Хэлэлцээрийг хэрэглэх хүрээ

1. Энэхүү Хэлэлцээрийг гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай 1967 оны

1 дүгээр хууль, түүнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт эсхүл шинээр гаргасан тийм хуулийн заалтын дагуу Монгол Улсын хөрөнгө оруулагчаас Бүгд Найрамдах Индонез Улсын нутаг дэвсгэрт оруулсан хөрөнгө оруулалт болон Бүгд Найрамдах Индонез Улсын хөрөнгө оруулагчаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт түүний холбогдох хууль, түүнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт эсхүл шинээр гаргасан тийм хуулийн дагуу оруулсан хөрөнгө оруулалтын хувьд хэрэглэнэ.

2. Энэхүү Хэлэлцээрийг түүнийг хүчин төгөлдөр болохоос өмнө буюу хойш Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт оруулсан хөрөнгө оруулалтын хувьд хэрэглэнэ. Гэхдээ уг Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө хөрөнгө оруулалтын талаар гарсан аливаа зөрчил, маргаан болон нэхэмжлэлд хамаарахгүй.

Арван нэгдүгээр зүйл

Хэрэглэх бусад заалт

Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хууль тогтоомжийн заалт эсхүл олон улсын эрх зүйгээр өмнө буюу хожим нь хүлээсэн сөрөнхий эсхүл тодорхой үүргийн дагуу Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтын хувьд энэхүү Хэлэлцээрээр олгож буйгаас илүү таатай нөхцөл олгож болохоор байвал тэрхүү илүү таатай нөхцлийг хэрэглэнэ.

Арван хоёрдугаар зүйл

Зөвлөлдөх, нэмэлт өөрчлөлт оруулах

1. Энэхүү Хэлэлцээртэй холбогдсон асуудлаар зөвлөлдөх хүсэлтийг Хэлэлцэн тохирогч аль ч Тал гаргаж болно. Ийм хүсэлтийг Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Тал нааштай хүлээн авч, зөвлөлдөөн хийх боломжоор хангана.

2. Харилцан тохирох үндсэн дээр энэхүү Хэлэлцээрт хэдийд ч нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.

Арван гуравдугаар зүйл

Хүчин төгөлдөр болох, хүчинтэй байх хугацаа,
хүчингүй болгох

1. Энэхүү Хэлэлцээр нь түүнийг хүчин төгөлдөр болгох талаар дотоодынхоо хууль тогтоомжийн шаардлагыг биелүүлсэн тухай Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын сүүчийн мэдэгдлийг хүлээн авсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болох бөгөөд 10 жилийн хугацаанд хүчин төгөлдөр мөрдөгдөнө. Хэлэлцээр хүчинтэй байх хугацаа дуусахаас нэг жилийн өмнө түүнийг цуцлах тухайгаа, бичгээр эс мэдэгдвэл, уг Хэлэлцээр дараа дараагийн 10 жилд хүчин төгөлдөр хэвээр мөрдөгдөнө.

2. Энэхүү Хэлэлцээрийг цуцлахаас өмнө оруулсан хөрөнгө оруулалтын хувьд уг Хэлэлцээрийн 1-12 дугаар зүйлийн заалтууд нь Хэлэлцээр цуцлагдсанаас хойш 10 жилийн хугацаанд мөрдөгдөнө.

Энэхүү Хэлэлцээрийг *Масарт* хотноо 1997 оны 3 дугаар сарын 4 ны өдөр монгол, индонез, англи хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна. Тайлбарлахад зөрүү гарвал англи хэлээрх эх бичвэрийг баримтална.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН
ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

БҮГД НАЙРАМДАХ ИНДОНЕЗ
УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ

ЦАХИМ АШИГЛАЛТЫН

ГАНДАД ХАРЬЦААНЫ ТӨВ АРХИВ